

Posudek na rigorózní práci

Picka, Ondřej: Druhá verze Berlínského programu z roku 1971. Konec Adenauerovy CDU?

Mgr. Ondřej Picka předložil práci navazující na jeho v roce 2011 úspěšně obhájenou diplomovou práci. Zaměřuje se na otázku, která je velmi přínosnou i pro zahraniční recipienty této práce, protože nebyla dosud zpracována ani v německy (a zřejmě ani v anglicky) psané odborné literatuře. V autorově hledáčku se nacházely především programové diskuze uvnitř CDU na přelomu 60. a 70. let 20. století, tedy v době, kdy se strana dostávala z vlivu kontinuity adenauerovského období a v době, kdy se poprvé od konce druhé světové války stala opoziční stranou. V hledáčku práce se také nachází pojem „generace“, při jehož vymezení si autor vypomáhá sociologickými definicemi.

Autorova práce se vyznačuje obrovskou pečlivostí, pílí a trpělivostí při zpracovávání pramenů a literatury. S ohledem na věkovou „dostupnost“ tehdejších aktérů přistoupil také ke kombinaci pramenného výzkumu s metodou orální historie – i s jejími úskalími se ale vyrovnává a je si jich při zpracování takto získaných dat vědom.

V dalších částech pak popisuje vývoj CDU od doby jejího založení. Zde jasně na programových i formálně organizačních stranických náležitostech ukazuje odlišnosti prvního, Adenauerovského, období, od období vnitřní stabilizace strany (zde zejména organizačního aparátu a vnitřních mechanismů). Výrazná proměna strany tak započala již s odchodem K. Adenauera, nicméně tím hlavním spouštěcím mechanismem se stal i odchod CDU do opozice v roce 1969. V této době započala intenzivní vnitřní reorganizace a diskuze o dalším programovém směřování, který současně provázela generační výměna ve strukturách strany. Za zmínku zde stojí dvou nejvýznamnějších představitelů nové generace CDU R. Barzela a H. Kohla.

Hlavní část práce se zaměřuje na vývoj a průběh programové diskuze druhé verze Berlínského programu. Picka zde velmi podrobně popisuje jednotlivé posuny stanovisek různých ideových (sou)částí CDU. Tato kapitola pak rezultuje v analýze pohledu na návrhy programové komise. Závěrečná, nicméně velmi důležitá, kapitola pak analyzuje roli H. Kohla v programové diskuzi, kterou lze jednoznačně zařadit mezi mechanismy, které přispěly k vnitrostranickému vzestupu mladé generace a samozřejmě i H. Kohla.

Přílohy práce obsahují přepisy několika řízených rozhovorů s tehdejšími politiky CDU, ve kterých se respondenti snažili objasnit tehdejší změny a vnitřní fungování strany – i když samozřejmě s odstupem mnoha desítek let mohou jejich výpovědi ztratit na relevanci.

Předložená práce beze zbytku splňuje nároky kladené na rigorózní práci a doporučuji ji k obhajobě u rigorózní zkoušky.

12.10.2011

PhDr. Tomáš Nigrin, Ph.D.